

muhabbet kuşları hakkında...

Gönderen : VET_MEHMET KAYA - 20/05/2009 15:49

muhabbet kuşları hakkında...

Evimizin neşesi olan muhabbet kuşlarının ülkemizde pek çok cinsi bulunmaktadır. Değişik renklerde olan muhabbet kuşları insan streslerini almaları bakımının kolay yapılması maliyetlerinin düşük olması ve her halde en önemlisi konuşturulmaya alıştırılması nedeniyle en çok tercih edilen hayvanlar arasında yer alır.

Muhabbet kuşları hala Avustralya çöllerinde vahşi hayatlarını sürdürerek uçuplarına devam ederler. Bu doğal ortamlarında sürün oluşturan yapılarının idame ettirmeye çalışırlar ve kısıtlı imkanlardan faydalanarak yaz yamurlarının getireceği bereketli beklerler.

Ekolojik dengeyi ticari amaç uğruna bozmaktan kaçınmayan insanoğlu, büyük adlarla sürüler bekindeki muhabbet kuşlarını avlamak doğal ortamlarından koparırlar. Bu bekinde doğal ortamlarından ayrılan kuşlar kafeslere konularak birçok ölkeye satılmak üzere ölüm yolculuğuna bağlar. Olumsuz şartların ve stresin yoğun olduğu bu yolculuk sırasında ölümler oldukça çok fazladır. Ancak yolculuğa dayanabilecek güçte olanlar hayatta kalır ve satılmak üzere mağazaların bir köpesindeki kafeslerde esaret günlerine bağlarlar..

öncelikle bir hayvan sever olarak daha sonra Veteriner Hekim olarak doğanın koparılmış bir parçası olan bu muhabbet kuşları satın alınmasına kesinlikle karşıyız.

Yabani hayattan gelen bu kuşların evcilleştirilmesi çok zor ve hatta imkansızdır. Evcilleşmeyen bir muhabbet kuşunun da esaret haricinde sizlerle paylaşacağı hiçbir şey olamaz. Bilinçsizce bu tip kuşların alınması, bu pazarın ve dolayısıyla bu trajedinin de sağlamaktadır.

Sizlere tavsiyemiz ; ülkemizde özel olarak yetiştirilmiş ve üretilmiş muhabbet kuşlarının 1,5 aylık yavrularını satın almanızdır. yavruların 3. ayını geçmemiş olması daha kolay evcilleştirmeniz açısından sizlere avantaj sağlayacaktır. Bu yavru muhabbet kuşlarını, özel üreticilerden, bazı hayvan satan mağazalardan yada çevrenizdeki birilerinin kuşlarının yavrularından da edinebilirsiniz. Bu genç muhabbet kuşları çok kısa sürede evcilleşir ve hayatının büyük bir bölümünü sizlerle paylaşarak eviniz ailenizin bir ferdi olur.

Bir süre sonra onun da ihtiyaçları göz önünde bulundurularak 2. bir kuş edinilebilir. Ama bu durumda sizlerle paylaşacağı zaman biraz azalacağı unutulmayarak ihtiyaç doğrultusunda karar verilmelidir. Bağlangıçta bir çift kuş alınması evcilleştirme ve konularak öğretmede bir takım konsantrasyon zorlukları çıkarabilmektedir. öncelikle bir erkek yavru alınıp eğitildikten sonra yada 1 yavru geldiğinde aynı bekinde bir dişi yavru alınması doğru olur. Dişi de yavrunu doldurduktan sonra uyumlu bir çift oluşturlar. Muhabbet kuşlarının eđ kabullenmede seçici oldukları göz ardı edilmemelidir.

Temel Gereksinimler

- * Yüksek kaliteli tohum
- * Temiz ve taze su (multi - vitamin takviyeli)
- * Mürekkep balığı kemiği
- * Mineral tablet
- * En az bir oyuncak (sallanabilir geniş halka, merdiven, ayna vb.)
- * Günlük ilgi

Evcilleştirme :

öncelikle yeni evine gelen muhabbet kuşunuzun birkaç gün yeni ortamına ve kafesine alışmasını beklemelisiniz. Muhabbet kuşlarını evcilleştirmek kolaydır ve kısa sürede karşılığını alırsınız. ilk olarak evcilleştirme bir kipi yapılmalıdır. Bu kipi kuşla yalnız olmalı ve ani hareketlerden kaçınmalı, stres yapmasını önlemelidir. Eğitime kafes içinde bağlanmalı, kafes içine sokulan el mümkün olduğunca yavaş hareket ettirilerek ona dokunmaya çalışılmalıdır. ürkütmeden güvenini kazanmaya çalışılmalıdır. Bu arada sakin, yumuşak ses tonuyla onunla konuşma süre sonra kendisine dokunmaya izin verecektir. Bu bekinde onun güvenini kazanıp daha sonra iparet parmağıyla göğsüne dokunarak parmağınıza çıkmasını tembihleyin. Kesinlikle elinizle kavrayıp tutmaya çalışmayın. Bu onların en nefret ettiği şey size güvenini kaybeder.

ilk aşamada kafesine ve size alışan kuşunuzu artık kafes dışına çıkarabilirsiniz. Bunu yapmadan önce bir takım önlemleri alın

- * Kapıların, pencerelerin kapalı olmasına ve camların önünde tül yada perde olmasına dikkat etmelisiniz. Aksi takdirde açık kapı yada pencerelerden dışarı kaçabilir veya camları fark etmeyerek çarpıp ölebilir.
- * Odada kedi, köpek olmamalı.
- * Aspiratör varsa çalışır durumda olmamalı.
- * Ateş yada kızgın bir şeyler olmamalı.
- * Yeterli derecede ıyık olmalı.

Uygun ortam sağlandıktan sonra, elinizi yavaş hareketlerle kafese sokup iparet parmağının üzerine çıkmasını sağlayın. Bir

bir güven sađlayana kadar onunla konuþup iletiþim kurun. Daha sonra elinizi yavaþça kafesin dýþarýsýna onunla birlikte çýkarýn baþta gönülsüz olacaktýr. Dýþarý çýkmak istemediðinden parmaðýnýzdan atlayýp kafesin tellerine tutunacaktýr. Birkaç defa den sonra kafesin dýþýna çýkmaya ikna edebilirsiniz. Dýþarý çýktýðýnda uçarak etrafý tanýnmasýna müsaade edin. Uçarken üzerinize çalýþacaktýr. Onu korkutacak ani hareketlerden kaçýnmalýsýnýz. Kafesin üzerine konan kuþunuz, kafesinin iþerisine kendi girebilir. Girmedeði takdirde iþaret parmaðýnýzýn üzerine alýp iþeriye sokmaya çalýþýn. Asla onu yakalamak için kovalamayýn. iþeri girmiyorsa yapýlacak en son þey; havanýn kararmasýný bekleyerek veya suni bir karartma uygulayarak görüp olmadýðý için uçamayacak olmasýna kuþunuzu yumuþak bir þekilde kavrayarak kafesine koyabilirsiniz.

Konuþmayý öðretmek

Birçok papaðan türü insan mimik ve konuþmalarýný baþarýyla taklit edebilir. Muhabbet kuþlarý da iyi bir konuþucudur.

Genç olanlarý yaplý olanlara oranla konuþmayý daha çabuk öðrenir. Erkeklerin konuþma haznesi diþilere göre daha fazladýr. Muhabbet kuþlarý kelime haznelerinde 20 den fazla kelimeyi rahatlýkla tutabilirler. Bu alandaki rekor 1000 kelimenin üzerindedir.

Günün belli saatlerinde onunla ilgilenirken devamlý olarak onunla konuþun. Sizin çýkardýðýnýz sesleri dikkatle dinleyecek ve ayný sesleri çýkarmaya çalýþacaktýr. ilk olarak ona adýný öðretmekle baþlayabilirsiniz.

Seslerinizi teybe kaydedip ona dinleterek de öðretebilirsiniz. Kafesine ayna koyarak öðrendiklerini onunla konuþmasýna, pratik yapmasýna fýrsat yaratýn. Muhabbet kuþunuzun kýsa sürede ve ilginiz dođrultusunda çok sayýda kelimeyi net olarak çýkarabilirdiðini göreceksiniz. Kelime haznesini de onunla muhabbetiniz dođrultusunda geliþtirecektir.

18 Gün içinde yumurtadan çýkan yavru muhabbet kuþlarýnýn cinsiyetlerini ayýrt etmek oldukça zordur. Bu dönemde yem yiyemeyen yavrularý yaklaþýk 1 ay süreyle anneleri bakar. bu süre içinde yine anneleri yavrulara yemek yemenin yaný sýra uçmak gibi yavrular için pek çok önemli alýþkanlýðý da öðretir. Yavrular büyüdükçe burunlarýnýn üstünde bulunan ve önceleri beyaz olan bu yavrularda mavi renk almaya baþlar ki bu yavrularda cinsiyetlerinin ayýrýmýnda oldukça önemlidir. Renk deðiþikliði olan yavrular erkek yavrulardýr.

Yaklaþýk 1 yaþýna gelen muhabbet kuþlarý olgun kabul edilirler ve yumurtlamaya baþlarlar bu süre artabildiði gibi azalabilir de. Bu yumurtlama döneminde 3-8 adet arasýnda yumurta yaparlar. Bu yumurtalardan yavrunun çýkabilmesi için annenin yanýnda bir erkek muhabbet kuþunun bulunmasý ve onunla çiftleþmesi gerekir. Eðer erkek kuþ yoksa yavrunun çýkma þansý da yoktur. 18. gününde yavrular yumurtadan çýkar. Yumurtadan çýkan yavrular tüysüz, çýplak ve kördür. Gözler 6. gün açýlýr. Yvanýlmaz bir haldedir. Yavrular 28. günlerinde yuvayý terk edecek duruma gelirler. 5-6 haftalýkken kanat ve kuyruk tüyleri geliþimlerini tamamlar, uçmaya ve kendi baþlarýna beslenmeye baþlarlar. Bu dönemde yavru yemi kullanmanýzda fayda vardýr.

Ömürleri ortalama 7-10 yýl kaddýr. Ömürleri bakým ve beslenme þartlarý ve stres faktörleriyle alakalý olarak artabilir yada azalabilir. Yeni yavru alýrken : Yavru bir muhabbet kuþu almadan önce bazý þeylere dikkat etmeniz gerekir. Önce kaç yavru alacaðýnýza ve bunlarýn cinsiyetlerinin ne olacaðýna karar vermelisiniz. Tabi sonrada nereden bu yavrularý temin edeceðinize, sađlýklý yavrular nereden alabileceðinize karar vermelisiniz. Önce sađlýklý bir yavrunun nasýl olmasý gerektiðini öðrenmeniz lazým. Sađlýklý bir yavru tüyleri parlak ve vücuduna yapýþýk (kabarýk deðil) kakasý ne sert nede yumuþak sürekli hareket eden öten ve yerinde duramayan davranýþ tarzý olmalý. vücudunun herhangi bir yerinde tüy dökülmesi olmamalý ve burnu akmamalýdýr. Bütün bunlarý dikkate alarak yavrularý alabileceðiniz bir kuþcuya yada tanýdýðýnýz yavrusu olan bir arkadaþnýza gidebilirsiniz.

Sýra kafeste : Yavrunuzun yapayaçaðý ev olan kafesi alýrken mutlaka yavrunun rahat hareket edebileceði geniþlik ve büyüklükte olmasýna dikkat etmeniz gerekir. Özellikle kafes iþine yavrunuzun oyuncaklarýný koyduktan sonra yavruya ne kadarlýk bir dolapma alaný kaldýðýna ve bu alan içinde kanatlarýný rahat bir þekilde hareket ettirip ettiremediðine dikkat etmelisiniz. Kafesine koyacaðýnýz oyuncaklarýn ve tüneklerin temiz olmasýna özen göstermelisiniz. Sađlýklý bir kuþunuzun olmasý için kafesin zemini kumunu ve tüneklerine de tünek zýmparasýný takmalýsýnýz. Tabi ki Yavrunuzun kalsiyum ihtiyacýný karþýlarken gagasýnýn da taze yapan gaga taþýný da unutmuyacaksınız.

Mama ve su : Öncelikle yavrunuzu iyi kalitede kabuklu yem vermelisiniz. Çünkü yemle alması gereken vitaminler sadece kabuklu yemlerde bolca bulunur. Vereceðiniz su ise taze, temiz ve ýlýk içme suyu olmalýdýr.

Bakýmlarý : Yavrunuzun düzenli olarak bakýmýný yapmanýz gerekir. Düzenli olarak yavru sayýnýza bađlý olarak kafesini temizlemelisiniz. Gagasýnýn fazla uzayýp uzamadýðýný kontrol etmekte sizini iþlerinin arasýndadýr tabi ki Kuþunuzun düzenli olarak týrnaklarýnýn uzayýp uzamadýðýný da kontrol etmelisiniz. Özellikle fazla uzun týrnaklar onun perdeye asýlý kalmasýna ve ayaklarý kýrýlmalara dahi neden olabileceðini unutmamalýsýnýz. Gagasýnýn uzamasýný kontrol altýna almak için dil balýðý kemiði ve týrnak uzamalarýný kontrol altýna almak için de tünek zýmparasý kullanmanýzda fayda var.

Yumurtlama zamaný :

Kafesinizde mutlaka bir folluðun bulunmasýna dikkat edin çünkü yumurtlama dönemlerinde yumurtalarýný bu folluklara yapacaklardýr. ayrıca hemen belirtelim ki bu yumurtalarý mümkün olduðu kadar ellememeye dikkat edin çünkü anne kuþunuz siz zannettiðinizden daha çok kýskaç olabilir ve bir gün bu yumurtalarý folluktan dýþarý attýðýný görebilirsiniz. Bu dönemde annenin beslenmesine dikkat etmelisiniz. Veterinerinizin önerisine göre antibiyotik veya vitamin takviyesinde bulunmanýz gerekebilir.

HASTALIKLARI

Muhabbet kuþlarý oldukça hastalýklara karþý hassastýrlar. Çok kolay hasta olurlar ve oldukça zor iyileþirler. Kuþunuz hasta olduðunda ishal yada kabýz olmasýndan, Tüylerinin kabarmasýndan, yemek yememesinden yada happýrmasýndan anlayabilirsiniz. Önemli olan her þeyde olduðu gibi uygun tedaviye erken baþlamaktýr.

Kusma : Kusma bir hastalık deildir. Kusma bazı hastalıkların bir belirtisi olarak ortaya çıkar. O yüzden kusma oldukça önemli belirtidir.Muhabbet kuşlarında oldukça sık görülen kusma bazen eþ istemenin de bir belirtisi olabilmektedir. Kuşlarda tifoda ecoli enfeksiyonlarında sindirim sistemi rahatsızlıklarında da sıkça kusmaya rastlanır. Kusmanın tedavisini mutlaka bir veteriner hekimin kontrolünde yapılması gerekir. Genellikle eþ isteyen kuşlar aynanın karşısına geçerek kusarlar.

Ýshal : Kuşunuzun ishal olması mikrobik bir olay olarak değerlendirilir ve yine sebepleri altında pek çok hastalık yatar. ecoli enfeksiyonlar tifo ve sindirim sistemi rahatsızlığında bazen solunum sistemi rahatsızlıklarında da ishal görülebilir. Muhabbet kuşları oldukça hassas olduklarından stres faktörleri de onlarda çođu zaman ishal yapar.

Tüylerin kabartılması :

Muhabbet kuşları hava akımlarına karşı oldukça hassastırlar. en ufak bir hava akımında çok kolay hasta olurlar. Atepli hasta özellikle tüylerini kabartarak vücut ısılarını dengelemeye çalışırlar. Böyle durumlarda yapılan en büyük yanlışlardan biri de kuşu ısıtılmasıdır. Yapılacak doğru hareketse hemen veteriner hekime müracaat etmektir.

Nezle :

Çoğu kiþi her burun akıntısının nezle yada astım olarak değerlendirir.Oysa durum bunlardan çok daha farklı bir sebebe dayanabilir. Kuşlarda burun akıntısı nezlede astımda yada solunum yollarının herhangi bir yerindeki iltihaplanmadan kaynaklanıyor olabilir. Bunun nedenini iyi düşünüp uygun tedaviyi yapmak en doğrusudur.

Kapıntılar : Kuşunuzun kapıntısı pek çok sebebe dayalı olabilir. Öncelikle Kuşunuzda dıþ parazit adını verdiğimiz bit yada pire bulunup bulunmadığını kontrol etmelisiniz . Özellikle kanat içlerinde ve bacak aralarında tüylerini aralayarak yapacağınız basit kontrol size bu konuda bir fikir verebilir. kuşunuzda dıþ parazit olmadığı halde hala kapıntıyorsa bunun nedeni mantar enfeksiyonları, karaciğer yağlanmaları yada gıdaya bağlı alerjiler veya bir böcek ısırmasına karşı pekkillenen alerjik olaylar halinde kullanılan parfümlere bağlı pekillenebilen alerjiler dahi olabilir.

Tümörler ve kistler :

Kuşlarda tümörler ve kistler oldukça sık rastlanan bir durumdur. Erken yapılan müdahalelerde bunlar çok kolay tedavi olunabilirken gecikmiş olaylarda durum hiçte hoþ deildir. Özellikle tüylerde pekkillenen tümörler ve bağırsak tümörlerine çok sık rastlanır. Hatta bu tümörler çoğu zaman yumurtanın karın boşluğunda kalması ile sıkça karıştırlır.

Yaralanmalar kıvrıklar-çıkıklar : Kuşlarda yaralanmalar çoğu zaman fark edilmeden üstlerine basılması karşı aralıklarına sıkı sıkıya perdeye konduklarında tırnaklarının perdeye takılı kalması sonucu olur. Bazen elektrik çarpmaları yada gaga ve tırnağın keserken uygun yerden kesilmemesi sonucu da pekillenebilir. Zaman geçirmeden veteriner hekime kuşunuzu götürmek onun hayatını kurtaracağın unutmayınız.

=====